

Ett skadat gravfält i Rasbo

Kartering och dokumentation

Rää Rasbo 176:1
Trevlinge 2:1
Uppsala
Uppland

Malin Lucas

Ett skadat gravfält i Rasbo

Kartering och dokumentation

Räa Rasbo 176:1
Trevlinge 2:1
Uppsala
Uppland

Malin Lucas

Omslagsbild: Översikt av det skadade gravfältet med synliga fåror. Grav A134 syns till höger i bildens mitt. Foto mot V, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Upplandsmuseets rapporter 2018:11
ISSN 1654-8280

Fotograf och bearbetning av foton där inget annat anges: Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Planframställning där inget annat anges: Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Granskning: Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Allmänt kartmaterial: © Lantmäteriet, dnr I2014/00634 / © SGU, dnr I2014/00634

© Upplandsmuseet, 2018

Upplandsmuseet, Drottninggatan 7, 753 10 Uppsala
Telefon 018 – 16 91 00
www.upplandsmuseet.se

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	8
Bakgrund	9
Topografi och fornlämningsmiljö	9
Tidigare undersökningar	9
Syfte, metod och genomförande	9
Resultat	11
Allmän skadestatus på gravfältet	12
Beskrivning av skadade gravar	15
Beskrivning av oskadade gravar	28
Slutord	31
Administrativa uppgifter	33
Referenser	33

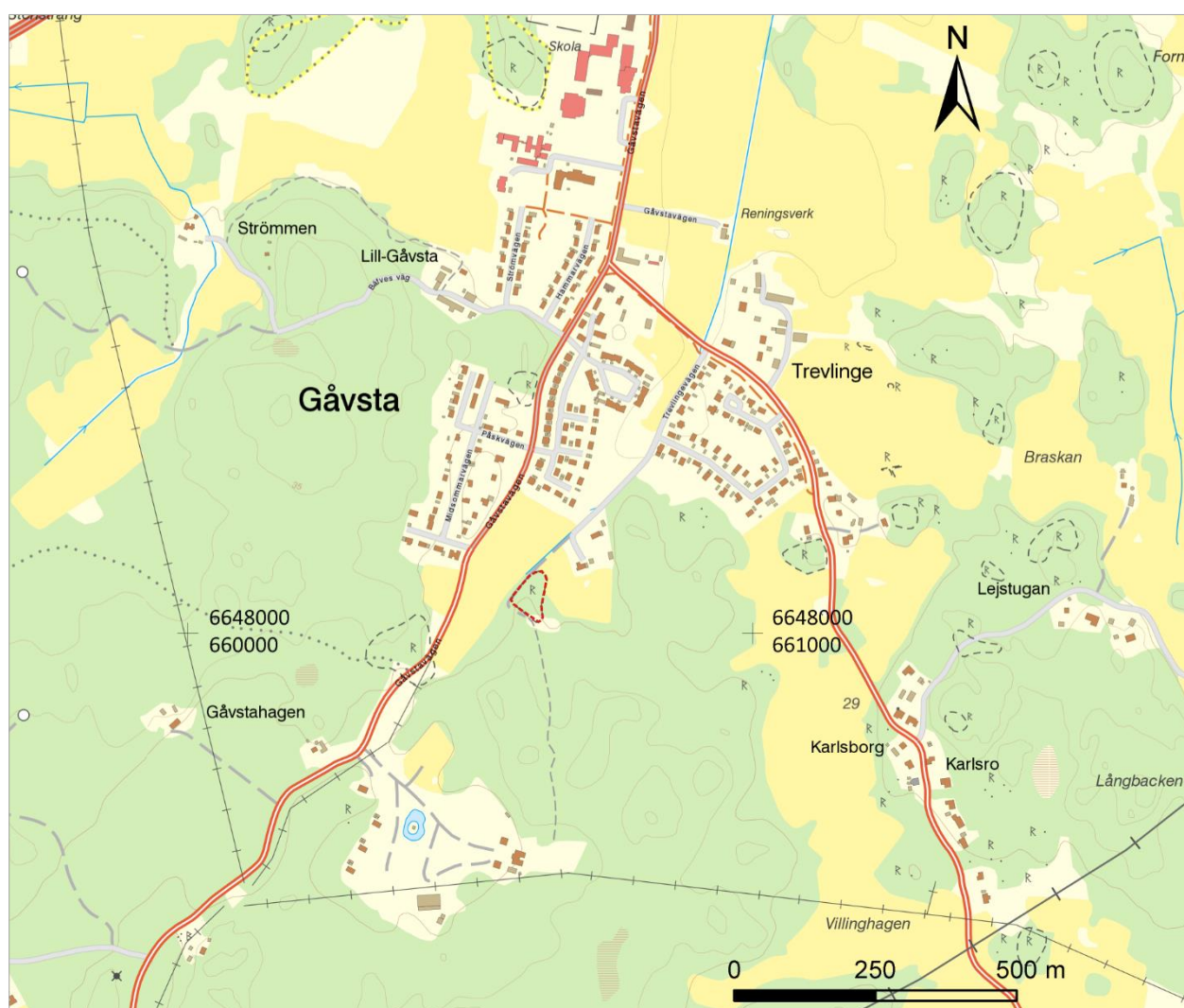
Figur 1. Karta över Uppsala län med läget för den aktuella undersökningen markerad med röd cirkel.

Sammanfattning

Upplandsmuseets avdelning Arkeologi har under perioden 16–18 maj 2018 genomfört en kartering av gravfältet Raä Rasbo 176:1. Gravfältet har skadats vid markberedning och karteringen syftade till att reda ut omfattningen av dessa skador.

Det kunde konstateras att tio av de karterade 25 gravarna inte hade påverkats av markberedningen, medan de resterande 15 hade skador av mer eller mindre allvarlig art. De oskadade gravarna låg antingen helt utanför eller i kanten av det markberedda området.

Skadorna var i form av plogspår och körspår efter tungt fordon och dessa spår hade en generell bredd av ca 0,60 m med ett genomsnittligt djup av ca 0,20 m. Skadorna fanns såväl på som mellan de synliga gravarna. Dessutom hade stenar i flera fall rubbats ur kantkedjor, ibland bara något men ibland låg de nu helt ur läge. Flera stenar hade också spräckts eller delvis krossats.

Figur 2. Utdrag ur topografiska kartan med gravfältet Rasbo 176:1 markerat i rött. Skala 1:10 000.

Inledning

Den 16–18 maj 2018 gjorde Upplandsmuseets avdelning Arkeologi en kartering och dokumentation av gravfältet Raä Rasbo 176:1. Arbetet gjordes på grund av att gravfältet skadats av markberedning och skedde på uppdrag av Länsstyrelsen i Uppsala län (dnr 431-1262-18, beslutsdatum 2018-03-06). Arbetet utfördes av Malin Lucas och Robin Lucas och den förstnämnda har också skrivit denna rapport.

Figur 3. Gravfältet som det tedde sig i oktober 2015. Foto mot NO, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Bakgrund

Topografi och fornlämningsmiljö

Gravfältet ligger i Rasbo socken som är mycket fornlämningsrik. En stor del av lämningarna utgörs av gravar och gravfält och de ligger huvudsakligen i skogspartier och impediment. I socknen finns också gott om skärvtenshögar och därtill kommer bland annat boplatser, runstenar och fornborgar. Lämningarna återfinns i störst antal i de centrala och norra delarna av socknen. De centrala delarna av socknen består av slättbygd och däromkring ligger skogsbygd.

Det aktuella gravfältet är enligt FMIS ca 90 x 55 m stort och består av 25 runda och fem rektangulära stensättningar. De runda stensättningarna är 3–9 m i diameter och 0,15–0,4 m höga. De flesta har kantkedja bestående av stenar i storleksordningen 0,4–0,8 m och de har inre stenpackningar av stenar i storleken 0,2–0,4 m. Några har synlig mittgrop. De rektangulära stensättningarna är 2 x 4 till 5 x 8 m stora. Även några av dessa har mittgrop. Kantkedjorna består av stenar i storleken 0,1–0,4 m. I den norra delen av gravfältet har några av gravarna påförts spräng- och odlingssten (FMIS). Gravfältet ligger på en mindre höjd med åker- och ängsmark i väster och norr. Mot söder och öster finns höjder som är skogbeklädda. Söder och väster om gravfältet löper brukningsvägar, vilka också begränsar gravfältet åt dessa håll.

Tidigare undersökningar

Det har inte gjorts några arkeologiska undersökningar på gravfältet men det har efter att skadorna rapporterades besiktats vid två tillfällen 2015. Då var gravfältet ganska kraftigt beväxt och även om skadorna gick att se tydligt var det svårare att identifiera de enskilda gravanläggningarna (figur 3).

Generellt har de flesta arkeologiska undersökningarna i Rasbo gjorts i samband med omdragningen av väg 288, då ett flertal boplatser och gravfält från olika tidsperioder undersöktes (se t.ex. Andersson m.fl. 2013 samt Aspeborg & Seiler 2012).

Syfte, metod och genomförande

Syftet med karteringen var att ge en adekvat bild av skadornas omfattning som underlag för skadeståndsanspråk och återställningsåtgärder.

För att dokumentationen skulle kunna genomföras röjdes gravfältet från sly. Detta visade sig redan 2015 vara helt nödvändigt eftersom det redan vid den tidpunkten var svårt att urskilja de individuella gravarna under växtligheten. Det var därför också av stor vikt att karteringen gjordes i mycket nära tidsmässig anslutning till röjningen.

Karteringen gjordes med hjälp av RTK-GPS, varvid samtliga synliga gravanläggningar samt markberedningsskadorna mättes in. Inmätningarna har sedan vidare bearbetats i Intrasis och ArcMap. Samtliga gravanläggningar har sedan beskrivits i skrift, både avseende gravens allmänna beskaffenhet och de specifika skadorna som markberedningen orsakat på den individuella graven. För de skadade gravarna innebar

det att också ingående enskilda stenar i kantkedja och inre stenpackning mätts in, medan de gravar som låg utanför markberett område endast fått en begränsningspolygon. Delvis berodde detta på att gravarna utanför markberett område var beväxta med träd och buskar, vilket gjorde att inmätning på detaljnivå inte var möjlig.

Samtliga gravar och deras skador har också dokumenterats med digitalkamera. Fotografering av mer övergripande art har också gjorts av skador mellan de synliga gravarna.

Resultat

Eftersom gravarna på gravfältet dels var skadade men också mer eller mindre kraftigt övertorvade kunde alla de 30 anläggningar som FMIS anger ska finnas inte återfinnas. Sammanlagt karterades 25 gravar. Av dessa låg 15 inom markberett område medan tio låg utanför. Gravarna var främst koncentrerade till gravfältets västra kant och var exponerade mot jordbruksmarken, men det fanns också gravar på en höjdrygg i gravfältets södra del. Delar av området markerat som fornlämningsområde i FMIS ligger i gammal åker- eller ängsmark. Området finns i gravfältets östra del och är så vitt man kan se helt stenfritt. Det är osannolikt att några av de sedan tidigare registrerade gravarna ligger i detta område. Den norra delen av gravfältet, liksom delar av den västligaste har inte utsatts för markberedning (figur 6). Här är gravarna kraftigt övertorvade och några av dem som ligger i anslutning till jordbruksmarken i norr har påförts mer eller mindre stora mängder spräng- och odlingssten, vilket gjorde att några av dem bedömdes som osäkra då klara gravformer inte kunde urskiljas.

Av de karterade gravarna är 19 runda eller rundade medan sex stycken är rektangulära. Kantkedjor var synliga på 17–21 av gravarna och 3–5 av dem hade mittgrop. Osäkerheten beror på den ibland höga övertorvningsgraden, vilket gjorde det svårt att se. Den ursprungliga inventeringen nämner att de flesta har kantkedjor, vilket torde innebära att det också fanns de som inte hade det. Förslagsvis är det också sådana gravar som vid den aktuella karteringen också undgått upptäckt.

Figur 4. Översikt av gravfältet från en höjd i S. Foto mot N, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Allmän skadestatus på gravfältet

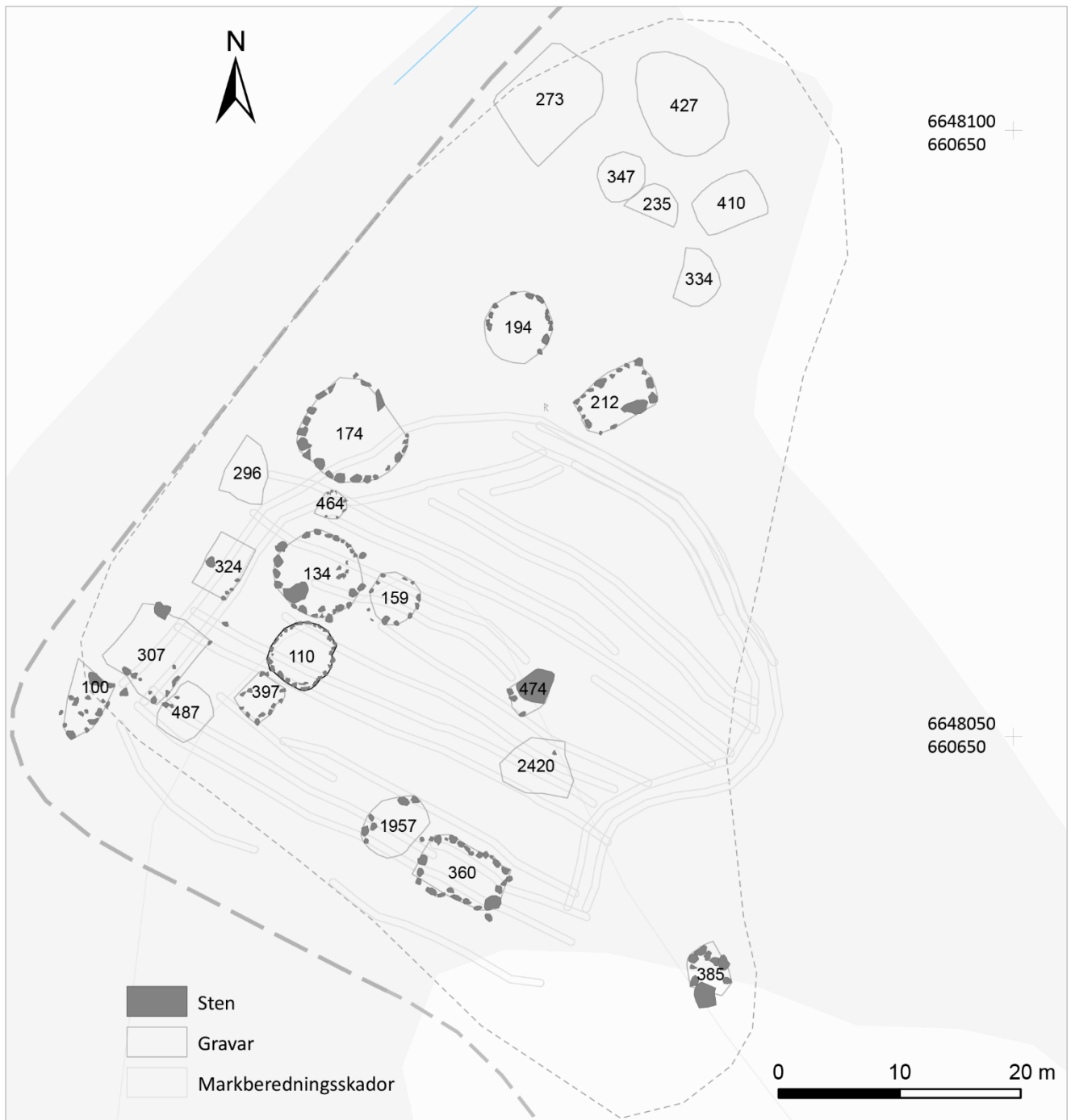
Över huvudsakligen de södra och centrala delarna av gravfältet fanns djupa plogfårar. Dessa var generellt ca 0,60 m breda i överkant och med varierande djup. De grundaste spåren var ca 0,10 m och de djupaste ca 0,40 m. Det genomsnittliga djupet var ca 0,20 m. Det fanns dessutom vad som uppfattades mer som körspår av tyngre fordon. Dessa var också ca 0,60 m breda och de var i allmänhet ca 0,20 m djupa.

Plogspåren löpte i ungefärlig öst-västlig riktning medan vad som uppfattades som körspår löpte i nordost-sydväst och ostonordost-västsydväst.

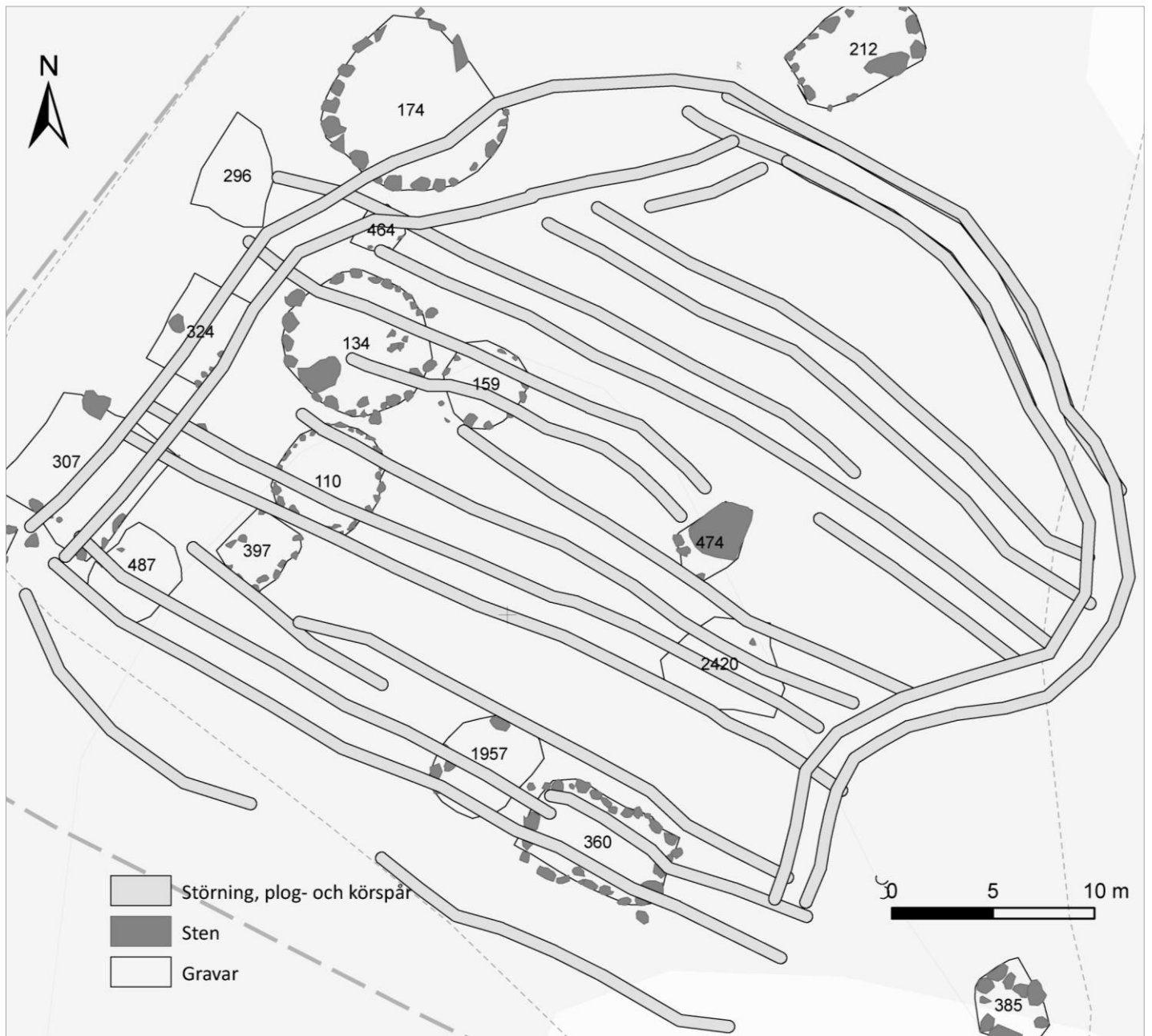
Markberedningen hade i vissa fall tryckt upp massor så att vallar bildats. Dessutom hade stenar förflyttats, spräckts eller krossats. Sammanlagt omfattar de karterade skadorna en yta av ca 410 m². Förutom att markberedningen skadat gravarna innebär de djupa spåren att det är något besvärligt att röra sig inom fornlämningsområdet.

Figur 5. Markberedningsskador i södra delen av gravfältet. Foto mot V, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 6. Gravfältet med inmätta stenar, gravnummer och markberedningsskadorna. Skala 1:500.

Figur 7. Plan över de skadade gravarna. Skala 1:300.

Beskrivning av skadade gravar

Grav 100

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 5,8 x 3,3 m stor. Den har en kantkedja av större block, ca 0,70 m och enstaka stenar är synliga i mitten, ca 0,40 m stora. Graven är kraftigt övertorvad och med stubbar i södra och norra delen.

Skadestatus

Graven är möjligen något skadad i sydväst, av brukningsvägar. Synliga skador begränsas till ett par nyligen spräckta stenar. Skadorna kan ha uppkommit genom körning med tyngre fordon.

Figur 8. Grav 100 mot V.
Foto Malin Lucas,
Upplandsmuseet

Figur 9. Sprucken sten i
grav 100. Foto Malin
Lucas, Upplandsmuseet

Grav 110

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 5,5 x 5,1 m stor med kantkedja av block i storlek 0,40–0,80 m. Graven har en mittgrop, ca 1,20 x 1,20 m och ca 0,20–0,30 m djup. Graven är övertorvad och beväxt med stubbar i öster och sydväst. Av inre stenpackning syns nästan inget, endast ett par uppstickande mindre stenar.

Skadestatus

Synliga skador består av en rejäl plogspårsskada i norra delen av graven. Den löper i öst-västlig riktning strax innanför kantkedjan och har tryckt upp massor mot mittgropen. Skadan är ca 0,15–0,20 m djup. En kantkedjesten i öster har krossats något. Ett par kantkedjestenar i söder har också färsk sprickbildning. I övrigt tycks inget stenmaterial rubbats. Plogspårsskador finns också i den södra delen av graven och av ungefär samma dignitet.

Figur 10. Grav 110. Foto mot S, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 11. Plogspårsskada i grav 110. Foto mot V, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 134

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 7,4 x 6,8 m stor och ca 0,4 m hög med kraftig kantkedja av block i storlek 0,50–1 m. Ett större markfast block har inkorporerats i kantkedjan. Detta är ca 1,80 m stort. Graven är övertorvad och någon inre stenpackning är därför svår att se annat än ställvis. Enstaka uppstickande stenar finns, ca 0,20–0,50 m stora. Två stubbar finns i gravens västra del.

Skadestatus

Synliga skador består av ett plog- eller körspår i norr, ca 0,20 m djupt. En av kantkedjestenarna i väster har rubbats ur sitt läge. Ytterligare en kantkedjesten i väster ligger inte i ursprungligt läge men den förflyttningen är gammal, vilket syns på blockets mosstillväxt. Ytterligare körskador finns i sydost där en kantkedjesten rubbats ur läge. Här går en körskada mot väster, ca 0,10 m djup. En kantkedjesten i sydväst har krosskador. I fortsättningen av denna skada går ett körspår österut över graven. Detta är huvudsakligen ganska grunt men är på sina ställen 0,15 m djupt. En kantkedjesten i gravens nordöstra kant har helt flyttats ur sitt läge och ligger nu utanför kantkedjan. Mossan avslöjar att den är nyligt flyttad. Ytterligare en sten i kantkedjan i söder är något rubbad ur läge.

Figur 12. Grav 134. Foto mot N, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 13 till vänster. Grav 134. Detalj av sten i SÖ delen av kantkedjan helt rubbad ur sitt läge. Foto mot V. Figur 14 till höger. Kantkedjesten i Ö delen helt rubbad ur sitt läge. Foto mot V. Malin Lucas, Upplandsmuseet

Grav 159

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 4,1 x 4 m stor med en delvis synlig kantkedja av block i storlek 0,2–0,6 m. Graven är övertorvad och har stubbar i söder, mitten och norr. Av den inre stenpackningen syntes endast ett par uppstickande mindre stenar, förutom i de skadade partierna.

Skadestatus

Synliga skador består av två rejäla plogspårsskador i södra delen av graven. De löper i öst-västlig riktning och den sydligare av dem har tryckt upp en hel del sten från den inre packningen. Skadorna är ca 0,11–0,20 m djupa. En kantkedjesten i västra kanten är något rubbad.

Figur 15. Grav 159. Foto mot V, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 16. Plogspårsskada i S delen av grav 159. Foto mot V, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 174

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 8,4 x 7,5 m stor, med bitvis mycket tydlig kantkedja av 0,5–0,95 m stora stenar. Graven är kraftigt övertorvad. Möjligen är den ofylld då ingen stenpackning fanns i mitten.

Skadestatus

En kraftig körskada finns i den östra delen, där hjulspåren är 0,10–0,2 m djupa.

Figur 17. Grav 174. Foto mot V, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 18. Kraftig körskada i Ö delen av grav 174. Foto mot S, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 307

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 7,1 x 5,9 m stor med kantkedja av större block, 0,60–0,80 m. Den är kraftigt övertorvad och har en stubbe i mitten.

Skadestatus

Synliga skador utgörs av körspår i nord-sydlig riktning som sedan vänder mot öster i ett plogspår i gravens norra del. Skadan är värst i vändspåret, ca 0,15 m djupt medan övriga körspår är ca 0,05 m djupa. Inga tecken på att några stenar har rubbats.

Figur 19 till vänster. Grav 307 mot N. Figur 20 till höger. Detalj av plogspårsskada i N delen av grav 307. Foto mot Ö. Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 324

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 4,8 x 3,3 m stor med kantkedja av block, ca 0,35–0,85 m stora. Den är kraftigt övertorvad och utan synlig inre stenpackning. En sten i den östra delen av kantkedjan tycks ligga ur läge, men det är inte en recent förflyttning, stenen är naturligt övermossad. En stubbe finns i södra delen.

Skadestatus

Inga tydliga plogskador finns, men körskador löper i nord-sydlig riktning, ca 0,1–0,15 m djupa.

Figur 21. Grav 324. Foto mot Ö, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 360

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 7,3 x 4,4 m stor med kantkedja av block, ca 0,60–1,30 m. I öster har ett markfast block inorporerats i kantkedjan. Enstaka stenar i den inre stenpackningen är synliga. Dessa är ca 0,20–0,40 m stora. Stensättningen har en mittgrop, ca 1 x 1 m stor och ca 0,20 m djup. Graven är kraftigt övertorvad och med två stubbar i öster samt en i söder.

Skadestatus

Synliga skador består av plogspår i öst-västlig riktning. En sten i kantkedjan mot väster har helt rubbats ur sitt läge och ligger nu väster om kantkedjan. Den är också sprucken. I anslutning till denna har ett plogspår skurit ned åtminstone 0,20 m och tryckt upp och därmed jordmassor. Även i den norra kantkedjan har stenar rubbats ur sitt läge. Åtminstone tre av dem ser ut att delvis eller helt förflyttats. I anslutning till dessa är plogspårsskadan som värst 0,40 m djup med exponerade jordmassor. Det i öster inorporerade blocket har krosskador mot norr.

Figur 22. Grav 360 med plogspårsskada och rubbad sten till vänster. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 23 till vänster. A360 med rubbat block i N delen av graven. Figur 24 till höger. A360 med kraftig plogspårsskada. Foto mot S, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 397

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 3,5 x 3,1 m stor med kantkedja av block, ca 0,35–0,45 m stora. Den är kraftigt övertorvad och utan synlig inre stenpackning. En sten i den östra delen av kantkedja tycks ligga ur läge, men det är inte en recent förflyttning, stenen är naturligt övermossad. En stubbe finns i nordvästra delen.

Skadestatus

En sten i västra kanten har rubbats vid markarbeten. Inga tydliga plogskador.

Figur 24. Grav 397. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 464

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 2,2 x 2,1 m stor och övertorvad. Kantkedjan är uppbyggd av 0,2–0,3 m stora stenar. En stubbe finns i söder.

Skadestatus

En plogspårsskada finns i öst-västlig riktning i norra delen av graven, ca 0,1 m djup. Stenar är blottade, men har inte rubbats.

Figur 25. Plogspårsskada i N delen av grav 464. Foto mot Ö, Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 474

Graven utgörs av en möjlig stensättning intill större block, ca 4,4 x 2,7 m stor och är troligen en blockgrav. Blocket ligger i norr och är ca 2,50 x 3 m och 1 m högt. Stenansamlingar finns på södra och västra sidan om blocket och ett par större stenar finns i den södra kanten. Dessa är ca 0,50–0,60 m stora medan övrigt stenmaterial är ca 0,20 m. Graven är övertorvad och beväxt med en mindre gran.

Skadestatus

En plogspårsskada finns direkt söder om graven.

Figur 26. Grav 474 mot N, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 487

Graven utgörs av en otydligt begränsad rundad stensättning, ca 5,7 x 4,2 m stor med stenar i storlek 0,30–0,40 m. Ingen synlig kantkedja finns. Graven är övertorvad och har en stubbe i norr (möjligen ligger denna strax utanför gravens begränsning). Graven har en mittgrop. Om mittgropen är ett resultat av gravens inre konstruktion eller om den uppstått i samband med markberedningen gick inte att klarlägga vid inventeringen.

Skadestatus

Synliga skador består av plogspår i öst-västlig riktning varav ett går rakt över gravens eventuella mittgrop och ett strax utanför gravens södra ände samt ett i den norra änden. Stenar har möjligen rubbats i mittgropens östra del samt i gravens västra ände. Plogspåren har ett djup av åtminstone 0,15 m.

Figur 27. Grav 487 med plogspårsskador. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 1957

Graven utgörs av en otydlig rundad stensättning, ca 5,7 x 4,2 m stor, möjligen med kantkedja. Den har större block i kanten, 0,50–0,70 m och enstaka stenar i en eventuell inre stenpackning, 0,20–0,30 m. Graven har en osäker begränsning mot öster. Den är kraftigt övertorvad med en stubbe i norr.

Skadestatus

Plogspårsskador i öst-västlig riktning. Rubbade och spruckna stenar finns i söder och i norr.

Figur 28. Grav 1957 med kraftig plogspårsskada. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 2420

Graven utgörs av en möjlig stensättning, ca 6,2 x 5 m stor. Mot öster finns vad som synes vara en ganska tydlig kantkedja med stenar i storlek 0,40–0,80 m, men den går inte att följa mot väster. Graven är kraftigt övertorvad med stubbar i väster, öster och norr.

Skadestatus

Minst tre plogspår löper i öst-västlig riktning över graven vilket har resulterat i fåror upp mot 0,30 m djupa.

Figur 29. Grav 2420 med plogspårsskada. Foto mot V, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Beskrivning av oskadade gravar

Som tidigare nämnts återfanns de oskadade gravarna främst i den norra delen av gravfältet, där markberedning inte hade gjorts. En del låg också i västra kanten av gravfältet, strax utanför det markberedda området (se figur 6).

Grav 194

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 6 x 5,5 m stor med kantkedja av block i storlek 0,50–0,60 m. Kantkedjan är huvudsakligen synlig mot öster. Graven är mycket kraftigt övertorvad och beväxt med rönnslly och slånbar. En högre stubbe finns i norr. Vid sondning på västra sidan fanns sten på ca 0,20 m djup under torven. Graven har inte påverkats av markarbeten.

Grav 212

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 6,5 x 4 m stor, med kantkedja av block i storlek 0,50–0,70 m. Mot väster har ett större markfast block inkommerats i kantkedjan. Graven har möjliga tendenser till mittgrop men är kraftigt övertorvad. Ett par enar växer i östra kanten. I norr går spåren av en äldre körväg något över graven men den är inte påverkad av markarbeten.

Figur 30. Grav 212. Foto mot S, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 235

Graven utgörs av en möjlig rundad stensättning, ca 4,3 x 2,7 m stor men svåravgränsad. Tendenser till kantkedja finns, med stenar i storlek ca 0,30–0,40 m. Större delen av synlig sten är skarpkantad och påförd i senare tid men i kanterna finns djupare liggande sten utan skarpa kanter som kan vara delar av kantkedjan till en grav. Kantkedjan är övertorvad men i övrigt växer mossa på stenarna. Graven ligger utanför det markberedda området.

Figur 31. Grav 235. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 273

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 8,5 x 6,5 m stor, med kantkedja av block i storlek 0,40–0,60 m. Graven ligger i västsluttning intill brukningsvägen. Den är kraftigt övertorvad och stenarna sticker knappt upp ur marken. Graven ligger utanför det markberedda området.

Grav 296

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 5 x 3,5 m stor och kraftigt övertorvad. Endast ett par stenar är synliga i ytan, 0,4–0,5 m stora. Graven saknar kantkedja. Tre stubbar finns, i sydväst, öster och norr. Graven har inga synliga skador.

Grav 334

Graven utgörs av en trolig rundad stensättning, ca 4,7 x 3,5 m stor med tendenser till kantkedja av stenar i storlek ca 0,50–0,60 m. Hela graven är belamrad med sprängsten. Den är övertorvad och är beväxt med rönnsly och enbuskar. Graven ligger utanför det markberedda området.

Grav 347

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 4,3 x 3,8 m stor, med kantkedja och mittgrop. Endast ett fåtal av kantkedjestenarna är synliga men deras närvaro förnimms vid sondning. Stenarna är ca 0,40–0,90 m stora och mittgropen ca 1 x 1 m stor och 0,20 m djup. Graven är kraftigt övertorvad och ligger utanför det markberedda området.

Grav 385

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 4 x 3,5 m stor, med kraftig kantkedja av block i storlek 0,80–1,2 m. Ett större block i sydväst, ca 2,50 m stort, har inkorporerats i kantkedjan. Graven är kraftigt övertorvad och beväxt med flera unga granar. Mot norr finns ett mindre vindfälle. Graven har inte påverkats av markarbeten.

Grav 410

Graven utgörs av en rektangulär stensättning, ca 9,5 x 7 m stor med kantkedja av block i storlek ca 0,60 x 0,80 m. I norr har ett större markfast block inkorporerats i kantkedjan, ca 1,50 m stort. Graven är kraftigt övertorvad och beväxt med tre björkar samt nyponbuskar. Graven ligger utanför det markberedda området.

Figur 32. Grav 410. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Grav 427

Graven utgörs av en rundad stensättning, ca 9,5 x 7 m stor med kantkedja av block i storlek 0,60–0,80 m. Den är välbevarad mot öster men i väster döljs stora delar av graven av påförd sprängsten. Graven är kraftigt övertorvad och beväxt med en större sälg samt flera enbuskar. Graven ligger utanför det markberedda området.

Figur 33. Del av kantkedjan i den Ö delen av grav 427. Foto mot N, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Slutord

Gravfältet Rasbo 176:1 är ett trevligt gravfält som de närboende passerar när de promenerar i området. Det innehåller vällagda gravar i flera olika former och storlekar. Gravfältet har ett möjligen något udda läge, då det är omgivet av höjder, men ligger ganska lågt, mellan 20–25 m ö h. Troligen är det ett gårdsgravfält som hör ihop med en boplatz som mest sannolikt ligger i väster.

De 30 gravarna som är registrerade, av vilka 25 återfanns vid karteringen, är till största delen ganska osynliga under det tjocka torvtäcket. Några av dem sticker upp mer än andra.

Skadorna som tillfogats gravarna och mellanliggande ytor har medfört att upplevelsevärdet av gravfältet minskat väsentligt, då gravarna både är svårare att se och att framkomligheten blivit sämre. Skadorna har troligen också inneburit att vetenskapliga värden har gått förlorade. Vid markarbetet som skett med tungt fordon

har troligen gravarnas inre konstruktioner tryckts ihop och komprimerats. Detta kan ha bidragit till skadade gravgömmor vilka vanligen innehåller ben, keramik, järnföremål mm. Plogfårorna kan också inneburit att gravarnas inre konstruktion utsatts för syre som påskyndar nedbrytningsprocessen av gravgömmornas innehåll. I vilken grad de nu åsamkade skadorna påverkat de enskilda gravarna går inte att avgöra utan en arkeologisk undersökning.

Administrativa uppgifter

Plats: Trevlinge 2:1, Rasbo sn, Uppsala kommun, Uppsala län.

Fornlämning: Rasbo 176:1

Fornlämningstyp: Gravfält

Typ av undersökning: Kartering och dokumentation

Orsak till undersökning: Skador av markberedning

Uppdragsgivare: Länsstyrelsen i Uppsala län

Fältarbetsperiod: 16–18 maj 2018

Upplandsmuseets projektledare: Malin Lucas

Upplandsmuseets personal: Robin Lucas

Upplandsmuseets diarienummer: Ar 159-2018

Upplandsmuseets projektnummer: 8681

Länsstyrelsens diarienummer och beslutsdatum: 431-1262-18/2018-03-06

Dokumentationsmaterial: Förvaras i Upplandsmuseets arkiv.

Fynd: Inga fynd tillvaratogs

Referenser

Andersson, Fredrik. 2013. Rasbo-Hov. Från bronsålderns stränder till järnålderns gården. Särskilda undersökningar inför omdragningen av väg 288, Jälla-Hov. SAU rapport 2013:4. Uppsala.

Aspeborg, Håkan & Seiler, Anton. 2012. Järnålder i Rasbo – aktörer, livsmiljöer och hantverk. Utbyggnad av väg 288, sträckan Jälla–Hov. Riksantikvarieämbetet UV rapport 2012:16. Stockholm

Fornsök. FMIS. Riksantikvarieämbetets digitala fornlämningsregister.

